

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי כ' תמוז תשפ"ב | דף היומי בבלי: כתובות יג | דף הכולל: כתובות נז.
דף היומי בהלכה: מאמצע הסעיף "הלכה למשה מסיני" עד סעיף ה'.
מוסר: שמירת הלשון - פרק ז' 'גם בזה העוון' עד פרק ז' גם בזה שטמא'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער יחוד המעשה פרק ה' עד 'וכאשר יתייאש ממך בענין הזה'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

"המשגיח הגיע מהעולם העליון" – סיפור מרעיש מכלי ראשון | הרופא שאל: "איפה קנית את הרגליים האלו?" | שני סיפורים על 'סוכן הנסיעות' הכל יכול | 2448

על דא ועל הא

בשבת קודש, בשעות אחה"צ למדתי גמרא. כמו כל עם ישראל גם אני למדתי את הדף היומי, שבאותו יום היה במסכת 'כתובות' דף י'. אבל אותי תפס דווקא התאריך. מה היה התאריך בשבת קודש? כולנו יודעים שהיה זה שבעה עשר בתמוז...

על המזבח, שבעה עשר בתמוז וגישמאק בלימוד

'כתובות', דף י'.

לקראת סוף הדף, הגמרא דורשת את הכינוי 'אלמנה' והקשר שלו לכתובת אלמנה שהיא 'מנה', כלומר מאה זוז, ובהקשר זה מביאה הגמרא את הדרשה של רבי אלעזר שדורש את המילה 'מזבח', "מזיח, מזין מחבב ומכפר".

מסביר רש"י, מה הפשט שהמזבח 'מזין', שבזכותו העולם כולו ניזון. "שהקרנות באין מן המזון וגורמין לו ברכה".

קודם כל זה מאוד מסקרן. אני לא כזה תלמיד חכם מופלג, יש כאן בקהל בוודאי אנשים שהם תלמידי חכמים גדולים יותר ממני, אבל אני באופן אישי לא זוכר כזאת גמרא שכותבת שהעולם כולו ניזון בזכות המזבח. אדרבה, אשמח לקבל תגובות אם מצאתם שכן, (שימו לב איך יש כאן אתגר שהוא לבדו כבר מעורר את הסקרנות...).

אבל אותי תפס דווקא התאריך. מה היה התאריך בשבת קודש? כולנו יודעים שהיה זה שבעה עשר בתמוז, היום בו אנחנו מתחילים את שלושת השבועות של האבל על חורבן בית המקדש

מאת: הרב יהושע לייבזון

כחלק מהיוזמה של ארגון 'אחינו' באמצעות 'פרויקט הגישמאק', אנו פועלים רבות כדי להחדיר בקרב צעירי הצאן את הרצון להצליח להרגיש תחושת מתיקות בלימוד התורה. המתיקות שבדברי התורה, היא כמובן מתיקות רוחנית עילאית, אבל יש בה הרבה מאוד דרגות, והבסיס הראשוני שלה הוא בין היתר פיתוח חוש הסקרנות בלימוד.

כשבחור מסתקרן מהגמרא, היא מעניינת אותו, זה הבסיס הנדרש כדי לאהוב את הלימוד ולהרגיש טעם של מתיקות בלימוד, משום שחוש הסקרנות הוא אחד החושים הדומיננטיים ביותר בנפש האדם, ובכוחו לגרום לאנשים לעשות את הלא אומן, בחיפושם אחר מה שיספק מענה לסקרנות שלהם.

בשורות הבאות ניתן דוגמה אחת לאופן בו אפשר לגרום לכך להתעניין ולהתחבר לגמרא.

בשבת קודש, בשעות אחר הצהרים למדתי גמרא. כמו כל עם ישראל גם אני למדתי את הדף היומי שבאותו יום היה במסכת

ואם כבר הגענו עד לכאן, אולי באמת הקב"ה שתל לנו רמז עבה בתוך הדף היומי של שבעה עשר בתמוז, שנדע שגם כשאין לנו את בית המקדש ואין לנו מזבח, אנחנו יכולים להקריב קרבנות באמצעות 'ונשלמה פרים שפתינו', ולהתחזק באמירת הקרבנות לפני התפילה, ובזכותך הקרבנות הללו, העולם כולו ניזון, על אחת כמה וכמה שהם ישפיעו לטובה גם על הפרנסה שלנו...

זאת דוגמה אחת מיני רבות, איך אפשר לגרות את חוש הסקרנות של הבחור (או האברך...), להפוך לימוד של סוגיה 'יבשה' כביכול, ולהכניס לו הרבה 'צבע' ועניין, וזה עוד לפני שהגענו להיותה של הסוגיה עצמה מרתקת מאוד עבור מי שבאמת יודע ליהנות מהלימוד.

אם גם אתם רוצים שהבן שלכם ילמד להרגיש גישמאק בלימוד, אתם יכולים לעודד אותו לפנות למוקד ב-18-20-1800 17 בין 7:30 ל-10:30 מדי ערב.

כמו כן תוכלו לפנות בעצמכם למוקד הייעוץ וההכוונה להורים בטלפון שמספרו: 0737892310.

ועל כך ש... אין לנו מזבח! והנה העניין הזה מופיע במסכת כתובות!!

ומה עם יוקר המחיה המאמיר מאוד בחודשים האחרונים. הרי אם בזכות המזבח העולם כולו ניזון, ועכשיו יש משבר ומחסור בחיטה והתייקרות של כל מוצרי המזון, אולי זה אומר לנו משהו, דווקא בשבעה עשר בתמוז.

תשאלו אותי, מה קשור שבעה עשר בתמוז? הרי בזמן שרבי אלעזר אמר את הדרשה ובזמן שרב אשי סידר את הגמרא, ובזמן שבדפוס וילנא שיבצו את הגמרא הזאת בכתובות דף י', בכלל לא נתקנה עדיין תקנת 'הדף היומי'...

נכון, אבל הגמרא עצמה אומרת, כמה שורות קודם לכן, שהתורה כותבת גם דברים שעתידיים להיות... כמו הנהר היוצא קדמת אשור הרבה מאוד שנים לפני שאשור שעלו שמו נקראת אשור, נולד בכלל, וכמו שהתורה קראה לאשה שבעלה נפטר 'אלמנה', הרבה מאוד שנים לפני שחכמים תיקנו לה כתובה של 'מנה'.

על דא ועל הא

האם גל החום בבריטניה יכול ללמד אותנו איך צריכים לעמוד בתפילת שמונה עשרה? תלוי איך מסתכלים על זה

מדהתמונה שהתפרסמה בבריטניה ובהמשך בעולם כולו, תוכלו ללמוד שיעור נפלא בהלכות תפילה. בתמונה נראה חייל ממשמרת המלכה עומד על משמרתו ללא תזוזה כאשר משקים אותו מים עקב גל החום

הרב יהושע לייבזון

ומה רואים בתמונה? חייל של משמר המלכה. נו... זאת הרי תמונה מפורסמת ומוכרת. החיילים ממשמר המלכה מפורסמים אפילו יותר מהביג בן ומהגלגל הגדול שבמרכז לונדון. הם מוכרים בעולם אפילו יותר מהמקטרת של שרלוק הולמס ומהגשר המתרומם מעל נהר התמזה...

אבל בתמונה הזאת רואים דבר חריג מאוד! מגיע אחד מאנשי הצוות של ארמון המלכה, ומושיט לחייל הבריטי בקבוק עם מים קרים.

טוב, אל תחשבו שהחייל באמת לוקח את הבקבוק בידיים שלו ושותה. אתם נורמלים? הוא חייל במשמר המלכה. אסור לו לזוז ממקומו עד שלא תסתיים המשמרת! מה זה ככה להחזיק בקבוק מים ולשתות? אז מה אם החום הוא היסטורי והממלכה כולה היסטורית?

מדובר כאן בכבוד של הוד מלכותה! זה לא משחק ילדים! ובכל זאת, הלבוש של חייל המשמר מחמם מאוד, ויש חשש שהם ימותו מהתייבשות, ולכן איש הצוות מושיט לחייל את הבקבוק לפיו, אולי עם קשית, ונותן לו לשתות לאט לאט, עד שהחייל גומע מלוא הבקבוק ונרגע מצימאונו העז. גאונים הבריטים! איך לא חשבנו על הרעיון הזה לבד.

האי הבריטי נשרף בימים האחרונים. טוב, הוא לא נשרף ממש בפועל עם אש בוערת, אבל החום השורר שם, במונחים בריטיים הוא חום כבד במיוחד, שכמותו לא זכור בכל ההיסטוריה של בריטניה. 40 מעלות חום ואפילו יותר? זה נשמע לבריטים כמו סיפורי 'אלף לילה ולילה' שמספרים אנשים שביקרו באפריקה, ונוטים להגזים בדבריהם.

ובכל זאת, בימים אלו שורר בבריטניה חום כבד מאוד. הרשויות הוציאו 'התראה כתומה' ולאחר מכן גם 'התראה אדומה'. הם ביקשו מהתושבים למעט בפעילות גופנית, להרבות בשתיית מים, לא לצאת לרחוב מבלי להתלבש בצורה ראויה ושתגן עליהם מפני השמש הקופחת, וגם... להימנע ככל האפשר משימוש בתחבורה הציבורית!

איך התחבורה הציבורית קשורה לחום הכבד? לא בטוח שהיא קשורה, אבל הבריטים לא ממש יודעים איך מתמודדים עם חום כבד, ולכן הם פשוט מנסים להתמודד בדרך של 'ניסוי ותעייה'... אבל לא על זה רצינו לדבר היום, אלא על התמונה שהפכה לאייקון מפורסם מאוד בבריטניה, שמסמל יותר מכל את גל החום.

הקדוש ברוך הוא. מתפללים שופכים את הלב, ורק כשמסיימים את התפילה, אפשר להתפנות לעיסוקים אחרים, כמו לשתות קצת מים למשל, או לזמן לזה שיושב לפניכם שיסגור את החלון כי 'המזגן בורח' וחום הכבד הוא לא נחלתה של הממלכה הבריטית בלבד...

אבל צחוק בצד, בואו נראה מה אנחנו יכולים ללמוד מהסיפור הזה. אנחנו יכולים ללמוד ממנו איך עומדים לפני מלך! חברה, כשמתפללים שמונה עשרה, לא ממצמצים בעיניים, לא עושים 'נו נו', ולא 'אוהו נו'. כלום! עמידת דום, לפני מלך המלכים

הסיפור היומי

חברי לא ענה לטלפון, אז השארתי לו הודעה בתא הקולי ובה סיפרתי לו את החלום שחלמתי עליו. כעבור מחצית-השעה אני מקבל ממנו שיחה חוזרת, והנה הוא בוכה בכי נסער...

"המשגיח הגיע מהעולם העליון כדי לבשר לתלמידו שמעשיו היו רצויים בשמים!" - סיפור מרעיש מכלי ראשון

בלילה זה, שבו חלמת את החלום, הייתי בכינוס מסוים, ובהתאם למעמד שלי הושבתי ב'מזרח', לפני כל הקהל. הנואמים עלו לבימה אחד אחרי השני, ובשלב מסוים אחד מהם ביזה אותי בדבריו בצורה שאי אפשר לתאר, הפרטים פגעו בי באופן קשה. ממש ביזוי אישי לפני כל הקהל.

אך ככל שהדברים ביישו אותי וגרמו לי להאדים ולהחוויר, עד שליבי כמעט פסק מפעום, החלטתי לא להגיב. באותו רגע עברו במחשבותיי כל מאמרי חז"ל על השכר הצפוי לזה שאינו מגיב כאשר עולבים בו, ויצאתי מהאולם, וחזרתי לביתי.

כאשר עליתי על יצועי הרגשתי היתה נוראה ואיומה, מספר הת"ח שנפגע, לחברו. ליבי היה פצוע ושותת-דם, כי באמת לא היה מגיע לי שיביישו אותי בצורה כזו. זמן רב לקח עד שהצלחתי להירדם. והנה אני מתעורר בבוקר, ועדיין נתון כולי תחת ההרגשה האיומה. לקחתי את הטלפון בידי, ואני רואה שהתקשרת והשארתי הודעה. בדרך כלל אינני מאזין להודעות שמשאירים לי. אבל הפעם החלטתי להאזין,

ו...כששמעתי את הודעתך, הפסיק ליבי מלפעום - בפעם השניה, בתוך 12 שעות... המשגיח, שכל-כך הייתי קשור אליו בכל נימי-נפשי, נישק אותי? פעמיים?? והתאמץ לעשות זאת?? - הפעם פרצתי בבכי של שמחה, וממש לא יכולתי להירגע. היה לי ברור שהחלום הוא חלום-אמת, מה-גם שזה היה ממש באותו לילה, והמשגיח בא מהעולם העליון כדי לבשר שמעשי היו רצויים בשמים!

עד כדי כך נרגעתי, שבאותו רגע התקשרתי אל מי שפגע בי, ואמרתי לו שאני סולח לו בלב שלם, ואפילו לא התעניינתי מה הביא אותו לפגוע בי! הוא לא האמין למשמע אוזניו ונראה היה שהוא מתחרט לגמרי על מה שעשה. אבל כל הפרטים באמת כבר לא עניינו אותי. הייתי שלם עם עצמי, וידעתי שעשיתי את הדבר הכי-טוב בעולם.

עד כאן דבריו של החבר-הת"ח שנפגע. האיש שחלם

מעשה מופלא ביותר התרחש לת"ח אחד, שלמד בישיבת כפר חסידים והיה קשור במיוחד למרן המשגיח הגה"צ רבי דב יפה זצ"ל. המעשה מוכיח בעליל על מעלתו ומדרגתו הגבוהה של מי שאינו מגיב כאשר מעליבים אותו, ומקבל את הבזיון בשתיקה.

לילה אחד, מספר לנו הת"ח, ויהי בחלומי אני הולך עם המשגיח, יד ביד, ברחוב, והנה אנחנו רואים את אחד מתלמידי המובהקים של מרן המשגיח יושב על ספסל בגינה. תלמיד זה למד איתי ביחד באותן שנים בכפר חסידים, ונמנה על חבריי הטובים.

המשגיח נעצר לרגע, ואח"כ ניגש אל התלמיד-המובהק שלו, התכופף אליו במאמץ מיוחד ונשקו בחיבה כמה וכמה פעמים. המשכנו ללכת, ואחרי כמה צעדים המשגיח עוצר שוב, חוזר לאחוריו, דוכן אל התלמיד ומתאמץ לנשקו שוב ושוב.

ויהי בבוקר, והנה חלום. בתחילה לא ייחסתי לכך כל משמעות, מספר הת"ח, מפני שהיה מדובר בחלום טוב.. ואם כן לשם מה עליי לספר את הדברים לתלמיד ההוא? אבל, כאשר סיפרתי את פרטי החלום לרעייתי תחי', אמרה לי ברוב תבונתה: "מה אכפת לך להתקשר אליו ולספר לו; הרי בוודאי שזה יגרום לו הרגשה טובה!"

עשיתי כדבריה, והתקשרתי אל החבר שלי. השיחה לא נענתה, והועברתי לתא-הקולי, שם השארתי לו הודעה בנוסח דלהלן: "חברי הטוב, חלמתי חלום טוב, אם יש לך נפקא-מינה מפרטי החלום, מה טוב; ואם לא - אז סתם תהנה לשמוע חלום טוב..." וסיפרתי לו את הדברים, כפי שראיתם במחזה חלומי.

כעבור מחצית-השעה אני מקבל שיחה חוזרת מהחבר, והנה הוא בוכה בכי נסער, ואינו מסוגל לדבר מילה. גם לא חצי מילה. חלפו דקות ארוכות עד שהיה בכוחו להשיח את אשר על ליבו, ואמר: "אין לך מושג מה עשית לי עם החלום הזה..." מרוב התרגשות הוא לא היה מסוגל להמשיך בדבריו, ובתקע שוב ושוב. משנרגע, סיפר דבר מופלא.

את החלום המופלא והתקשר אלינו, הוסיף שלדעתו הסיבה שהמשגיח התגלה דווקא אליו, ולא לאדם אחר, היא מפני שהוא לומד משניות יום-יום לעילוי נשמתו. הוא מציין עוד שמיותר לומר ש"החלום שחלמתי היה ללא קשר אל המאורע שבו ביישו את החבר שלי, כי לא ידעתי מאומה מכל הענין, וכשהודעתי לחבר על ענין החלום היה זה רק בעצת

רעייתי תחי', וכפי שסיפרתי".

חזק חזק ונתחזק בענין הנעלבים ואינם עולבים', וכפי שהבאנו מספר פעמים בשם מרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל שאמר שמי שזקוק לישועה ינסה לחפש אדם שפגעו בו, ולא הגיב, ויבקש ממנו ברכה!

(קול ברמה - בטאונה של רמת אלחנן בעריכת הרב משה מיכאל צורן שליט"א)

הסיפור היומי

אשתי פרצה בבכי ואמרה לי כי אינה מסוגלת להודיע זאת לחתן הבר-מצווה שכה מצפה למעמד. "אני לא מוותרת, ויחד עם כל הילדים אנחנו מתיישבים להתפלל שתספיק את הטיסה הנוכחית"

שני סיפורים על 'סוכן הנסיעות' הכל יכול

מחלקת העסקים היוקרתית. בליבו השמח, סמך על הסוכן החברמן והמוכשר שלו.

בכניסה לתור הוא שם לב כי הנוסע שלפניו צירף אתו נוסע ממחלקת תיירים. משכך הוא הזמין את גיסו משה, ששמח על המציאה כמוצא שלל רב. משהגיע תורו של חיים להניח מזוודותיו בדלפק התברר לו שמזוודותיו עמוסות במשקל יתר, וחברת תעופה זו מקפידה על המשקל הקפדה יתירה. הוא נאלץ לצאת מהתור ולנסות לסדר את מזוודותיו מחדש, להעביר משקל מכאן לשם ולא עלתה בידיו. כך שנאלץ לעבור לתור השני ולהתעכב במשך זמן רב עד הצהריים, עד שמצא יהודים טובים שהואילו לקחת ממנו כמה קילוגרמים במזוודתם.

בינתיים גיסו משה הגיע לדלפק, הניח את מזוודותיו הכבדות, וחיכה ל"מקלחת הצוננים" מהפקיד ובקשת תוספת התשלום על משקל היתר. אך לא, הלה נותן לו במאור פנים כרטיס עליה למטוס כאילו לא היה זה אותו פקיד קשוח שלא ויתר כמה דקות קודם לגיסו חיים, והטרידו בריצות הלוך ושוב עם המשא העודף.

כשסיים חיים את מסע תלאותיו ועלה למטוס יגע ועייף, פגש את גיסו משה נינוח, שמח וטוב לב. לשאלתו כיצד עבר כה בקלות ובמהירות, וללא תוספת תשלום, ענה לו משה: "סוכן הנסיעות שלי סידר לי הכל. מתברר שהסוכן שלי יותר מוצלח מהסוכן המוכשר שלך".

חיים, שכה האמין ביכולותיו של סוכן הנסיעות שלו התפלא: "מי הוא זה הסוכן המוצלח שלך?"

ענה לו משה: "סוכן הנסיעות שלי זה הבורא בעצמו". והוא סיפר: "בדרך לשדה התעופה כששמעתי את התיאורים הקשים, מה מחכה לנו בשדה בעקבות השביתה, חשבתי מי ידאג לי, ובצר לי פניתי לבורא יתברך הכל יכול, והתפללתי כמה פרקי תהילים מנהמת ליבי שידאג לי אישית שהעלייה שלי למטוס תהיה בקלות ובמהירות, למרות השביתה ומשקל היתר. ושים לב איך השי"ת

יצאנו, קבוצה משפחתית, לאירופה, להשתתף שם בחתונה של גיס משותף. הייתה זו שמחה משפחתית מלכדת ומרוממת, וכמו לכל שבת יש מוצאי שבת, השמחה הגיעה לסיימה. חיים ומשה (שמות בדויים), שני גיסים, ארזו את חפציהם כדי לחזור ארצה.

באותם ימים שביתות קשות שיבשו את תהליכי הצ'ק-אין בשדה התעופה המקומי. בעיתונות התפרסמו תמונות של תורים ארוכים ונוסעים נרגנים, כך שחיים שמח מאוד לקבל שיחת טלפון מסוכן הנסיעות שלו שסיפר לו כי הצליח לשדרג אותו בטיסת חזור למחלקת העסקים. הסוכן הסביר לו כי השדרוג הנ"ל מקנה לו אפשרות לקחת מזוודה נוספת במשקל גדול יותר, והפינוק המשמעותי בימי שביתה אלו הוא התור המיוחד, המקוצר והמהיר משמעותית לנוסעי מחלקת העסקים.

חיים הסתובב בימי השבע ברכות האחרונים מאושר ומרומם. בגאווה סיפר לכולנו כי הוא טס ביז'נס בזכות סוכן הנסיעות המהולל שלו, "חברמן גדול" כהגדרתו, והציע למי שחסר לו מקום במזוודתו לשלוח עמו את משקל היתר שלו.

בדרך לשדה התעופה קיבל חיים טלפון מסוכן הנסיעות הממולח שדאג לספר לו מאיזה קושי הוא חילץ אותו, משעות של המתנה כפי ששמע מהנוסעים שטסו השבוע. לצדו ישב גיסו משה, מכונס בעצמו ולחוץ משעות ההמתנה הארוכות המצפות לו. בנוסף ידע כי נאלץ להוסיף ולחרוג מהמשקל שמאפשרת חברת התעופה, ויתכן ויחייבו אותו בסכום נכבד. בצר לו פנה משה בתפילה חרישית לבורא עולם, אמר כמה פרקי תהילים בלב נרגש וביקש: "עשה נא עמדי חסד חינום, בוראי. אתה הרי סוכן הנסיעות שלי. אתה יודע כי אין לי כוח להמתין שעות בתור ואין לי כסף מיותר להוסיף על משקל היתר. בבקשה ממך אבא יקר, תסדר עבורי את העניינים".

משהגיעו לבית הניתבות, חשכו עיניו של משה מהתור הארוך שהשתרך לו כמעט עד שער הכניסה. לעומתו חיים גיסו המאושר צעד מעדנות לכיוון המסלול המקוצר, מסלול V.I.P. של נוסעי

משום מה הכניס בליבך להזמין אותי לתור של ה-p.i.v, ואותו פקיד שכה הציק לך, האיר לי פנים והעביר אותי בקלות ובמהירות. כי סוכן נסיעות שלי מלווה אישית בכל פסיעה עד לחזרה הביתה לשלום".

ועוד אודות 'הסוכן הכל יכול' העונה לכל מי שפונה אליו באמת, מספר א', מנהל מוסד:

מכורח עבודתי אני טס רבות לחו"ל. הטיסה קשה עלי מאוד בכלל, ובפרט עקב בעיה רפואית ממנה אני סובל, כך שטיסה במחלקת תיירים בפרט בטיסות ארוכות טווח, קשה עלי מאוד, לכן אני רוכש כרטיסים זולים יחסית במחלקות התיירים - אך כאלו שבתנאים מסוימים ניתן לשדרגם למחלקות יקרות מרווחות יותר בהן הטיסה הרבה יותר קלה ונעימה. תמיד אני פונה ל'סוכן הנסיעות' שלי, מתפלל מעומק ליבי ומבקש ממנו כי ידאג לי שהטיסה הזו תעבור בנעימות ובקלות, ואכן הוא דואג לי בצורה יוצאת מן הכלל!

היה זה ממש לפני תקופה. בני בכורי חתן הבר מצווה היה אמור להניח תפילין (כחודש לפני הבר מצווה). בקהילה שלנו נהוג להניח תפילין פעם ראשונה אצל רב הקהילה, אך כיוון שמדובר בקהילה גדולה ומכובדת יש להירשם ולהזמין תור מבעוד מועד, כשהגבאי המסור מנסה לסדר תור בין הנרשמים הרבים. לשם כך תכננתי את הטיסה שאספיק את האירוע החשוב.

יצאתי מבעוד מועד לשדה התעופה, כשבדרך אני מדבר כהרגלי עם 'סוכן הנסיעות' שלי ומתפלל לאלוקי כי ידאג לי לטיסה נוחה ולשדרוג המיוחל. לפתע ארעה תאונת דרכים קשה, כמה רכבים לפניי. הכביש נחסם לתנועה במשך זמן רב.

--- "כל הדרכים בחזקת סכנה, ולכן כשאדם בא מן הדרך נותנין לו שלום", מסביר רבנו ה'זרע שמשון', שכן המזיקים מצויים בחרבה ובמקום ציה ושממה, וכיון שלא הזיקוהו "זה אות אמת שיש לו השלום", כי אין השטן נוגע במקום שיש שלום ואין רשות לכל מזיק להיכנס במקום שיש שלום. ואמנם כעת, עד שיתקיים "בלע המוות לנצח" לא יזכה העולם ליהנות מהשלום האמתי, ורק בפנחס נאמר "הנני נותן לו את בריתי שלום", ולכן אפילו מלאך המוות לא יכול לו (פנחס זה אליהו).

ככל שהפקק התמשך הבנתי שהסיכוי להספיק את הטיסה הולך ואוזל, אבל המשכתי להתפלל כי אספיק את הטיסה ואף הוספתי תפילה כדרכי שאשודרג למחלקה מרווחת יותר.

הגעתי לשדה התעופה, רצתי כל עוד נשמתי, והגעתי לדלפקי אל-על קצת למעלה משעה לפני זמן הטיסה, אך לתדהמתי הכל היה סגור ומסוגר. לא הייתה נפש חיה במקום. הטיסה הבאה הייתה רק למחרת בשעות אחר הצהריים. הודעתי לאשתי שלצערי לא מספיק מחר את הנחת התפילין ונצטרך לדחות זאת למועד מאוחר יותר.

אולם היא, כדרכה של אמא מסורה לבנה, פרצה בבכי ואמרה כי אינה מסוגלת להודיע זאת לחתן הבר מצווה שכה מתרגש ומצפה לקראת המעמד: "אני לא מוותרת, ויחד עם הילדים אנחנו מתיישבים כרגע למסע תפילה חזק שאבא עוד יספיק את הטיסה הנוכחית".

הבנתי היטב לרגשותיה, אך בשונה ממנה, מתוך מחשבה ריאליית כי הפעם באמת איחרתי את הרכבת - מה גם שבאותם ימים שמעתי שיחות חיזוק בנושא קבלת הנהגת הבורא באהבה - קיבלתי זאת באהבה ונעמדתי שם ליד דלפקי אל-על הסגורים ואמרתי בכל לב "מזמור לתודה".

ניסיתי לחשב צעדי מחדש: היכן אני הולך ללון בשעה כזו, ואיך אני מזמין רכב לשאת חזרה את מזוודתי הכבדות. השעה הייתה אחת עשרה בלילה, שעון ניו יורק. התקשרתי לשרות הלקוחות בתל אביב, שם הפציע הבוקר, וביקשתי כי יעלו אותי לטיסה הבאה. במקביל עדכנתי אותם בסיטואציה בה אני נמצא ובנער הבר מצווה שמחכה לי.

הם ביקשו ממני להמתין והעלו על הקו את גב' סוזן, מנהלת השרות מטעם אל-על בשדה התעופה בקנדי. היא אמרה שכרגע עסוקה היא עם הנוסעים בשערי העלייה למטוס, אך בטוב לב ולפנים משורת הדין ביקשה ממני לחכות ליד הדלפקים הסגורים. לאחר כמה דקות היא הגיעה בליווי איש משירות הביטחון של שדה התעופה, ערכו לי בידוק בטחוני מהיר וליוו אותי למטוס, תוך שהם מעבירים אותי את כל תהליך הבידוק במסלול השמור לאחמ"ם במהירות.

בדרך הם סיפרו כי המטוס עמוס בתפוסה מלאה עד אפס מקום, לכן הם הזדרזו לסגור את הטיסה מוקדם, ואת המקום האחרון והיחיד שנשאר פנוי במטוס אני מקבל - כן, ניחשתם היטב - במחלקת העסקים היוקרתית!...

התרווחתי במושב המרווח, התקשרתי הביתה ויחד אמרנו "מזמור לתודה" על 'סוכן הנסיעות הכל יכול שלי', בעצם סוכן הנסיעות של כולנו, הבורא יתברך הכל יכול, אחד יחיד ומיוחד.

(התחזקות וביטחון במשנת הזרע שמשון)

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

לפתע צלצל הטלפון שלי. זה דבר חריג, כי תמיד אני זוכר להשתיק אותו לפני דרשה. שאלתי את הבחורים האם לענות, והוספתי שאולי יש כאן איזה סיפור שנוגע אלינו. ענית - ומי היה על הקו?...

הרופא שאל: "איפה קנית את הרגליים האלו?"

עכשיו ראו עד כמה.

הוא המשיך וענה אמן בכוונה גדולה על ברכות השחר של המתפללים. לאחר מכן יצא בחזרה לביתו... אבל בלי הכסא! למרבה הפלא, המצב השתפר באופן מיידי. לפתע הוא לא חש שום כאבים ברגליו. הוא הלך את כל הדרך לביתו בלי שהיה צריך לעצור באמצע הדרך למנוחה כלל.

את הסיפור הזה - מוסיף הרב גרינוולד - שמעתי מבעל המעשה בחול המועד פסח. פחות משבועיים אח"כ בערב ר"ח אייר מסרתי דרשה לפני בחורים. לפתע באמצע הדרשה הטלפון צלצל. זה דבר חריג ביותר, כי בדרך כלל הפלאפון מושק בשעת הדרשה כדי שלא יפריע, אבל מסתבר ששכחתי באותה פעם להשתיק אותו. שאלתי את הבחורים האם כדאי שאענה, והוספתי שאולי יש כאן איזה סיפור שנוגע לענייננו.

ענית, ומי היה על הקו? בעל הסיפור של כאבי הרגליים. הוא סיפר שהוא יוצא עכשיו מהרופא. הרופא שאל אותו: "איפה קנית את הרגליים האלו? זה לא הרגליים שהיית איתם פה בפעם הקודמת...". הרופא בישר לו שהניתוח מבוטל, ברוך ה'. אין בו שום צורך כלל.

(פניני עין חמד)

מעשה שסיפר הרה"ג ר' מאיר מיכאל גרינוולד על מעלת אמירת אמן:

אדם אחד סבל מכאבים נוראיים ברגליו. לאחר בדיקות חוזרות ונשנות הוחלט כי הוא צריך לעבור ניתוח מסובך בברכיים. לאותו אדם היה מנהג: בכל בוקר היה נשאר בבית הכנסת שעה ארוכה כדי לענות אמן אחרי ברכות השחר של המתפללים. הוא היה יכול לחכות אפילו למאה אנשים, כדי לענות אמן לכל אחד מהם על כל אחת מהברכות.

כמה זמן זה לקח? בערך שתי דקות לכל אדם. תכפילו במאה ותקבלו מאתיים. כלומר, למעלה משלוש שעות הוא חיכה כדי לזכות לענות עוד ועוד אמן. למרות הכאבים הקשים ברגליים, האדם הזה לא ויתר על המנהג שלו לענות על ברכות השחר, והיה מגיע במסירות גדולה יום יום.

יום אחד הוא כבר לא היה מסוגל ללכת עד לבית הכנסת, אבל הוא לא רצה לוותר על מנהגו הטוב. לכן הוא יצא לעבר בית הכנסת כשהוא נושא איתו כיסא קטן. אחרי כל כמה פסיעות הוא התיישב. קם במאמץ גדול, הלך עוד כמה פסיעות ושוב הוריד את הכסא והתיישב. כאשר הוא הגיע לבית הכנסת היתה המולה גדולה סביבו, כי כולם ידעו על הסבל הנורא שהוא סובל אבל

יהלומים מגדולי ישראל

כעבור כמה ימים התקשר הקבלן ושאל: "הגיע קונה חדש שזקוק דווקא לדירה שקניתם, עם הגישה הנוחה לרחוב. האם אתם מוכנים לקחת במקומה דירה אחרת קומה אחת למעלה?"

ובדיוק כמו כלל-הברזל שהיה שגור בפי מרן הגרא"ל שטיינמן זצ"ל - הם ויתרו, ולא הפסידו...

ובאמת לכשנתבונן נראה, שכל החורבן היה מחוסר במידת הוותרנות, שהרי אילו היה קמצא מוותר קצת לבר-קמצא על שהותו בסעודתו, לא היה נהפך בר-קמצא למלשין ומוסר ולא היה נחרב הבית. וגם לאידך גיסא, אחרי שכבר קרה מה שקרה, שבר-קמצא ספג כאלו בזיונות של זריקה בבושת פנים מהאולם, ועוד מול הרבנים שישבו שם וראו את כל העניין - אילו היה מתחזק ולומד קצת מוסר ומוותר לבעל הסעודה על כל הבושות

כבר מפורסם כלל הברזל שהיה שגור בפי מרן רבינו הגרא"ל זי"ע, שמוויתור אף פעם לא מפסידים. והיה אומר שיש בידו שלש עצות נפלאות לשלום בית: לוותר, לוותר, ועוד פעם לוותר! ופעם שאל אותו אחד ממקורביו: הראש ישיבה בעצמו כל הזמן מוותר, ומה רווח יצא לו מזה? חשב מרן הגרא"ל קצת, ולבסוף אמר שיתכן שמה שזכה להקים ישיבות כל כך גדולות וחשובות, זה בזכות ויתוריו...

שעשה לו, גם כן היה יכול להמנע כל החורבן...

ולהלן סיפור מיוחד ששמעתי מפי בעל המעשה, אברך שקדן יקר-הערך שליט"א מטובי הלומדים במיר, אשר רכש דירה בפרויקט שנבנו בו כשמונים יחידות דיור. הדירה הזאת היתה בעלת גישה נוחה לרחוב, וכעבור כמה ימים התקשר אליו הקבלן ואמר לו שהגיע קונה חדש בעל נכות וברצונו לרכוש בדווקא את הדירה שלו, עם הגישה הנוחה, ואם לא אכפת להם להחליף את הדירה שקנה לקומה אחת מעל באותו מחיר בדיוק.

מיודענו האברך שוחח עם רעייתו תחיל על העניין, והיא דחפה אותו לוותר לקונה הנכה ולעבור לקומה מעל, אע"פ שכאמור אין בזה שום רווח מבחינת המחיר...

לקראת סוף הבניה התקשר אליו אברך מאותו פרויקט, והסב את תשומת ליבו לעובדה שיש מאחורי דירתו חלל גדול שיכול לשמש כיחידה מצויינת להשכרה. הוא פנה אל הקבלן, שהסכים בחפץ לב להפעיל לכמה שעות את פועליו, אשר בעזרת טרקטור כבד פינו את כל הפסולת שבחללים, ובתוך כמה שבועות הצליח

לבנות יחידה יפה ומרשימה.

לאחר כניסתם לפרויקט התברר להם, שלפי המיקום של הבניינים יצא שמתוך כל שמונים הדירות רק להם יצא חלל שאפשר לנצלו לבניית יחידה, ונמצא שרק ע"י שהסכימו לעלות קומה הרווחו רווח כספי גדול. מויתור לא מפסידים!

יתירה מכך, מספר לי אותו אברך שליט"א, שלעת עתה, מכיון שבאותה שכונה יש הצפה של יחידות העומדות להשכרה, נוצר מצב ביש שכל היחידות עומדות ריקות ללא שוכרים, וגם היחידה שלו שהיתה מושכרת עד כה, עומדת להיות מעכשיו ריקה, כשלדעתו אין אפילו חובת השתדלות לפרסם עליה. אולם הוא שם לב לדבר פלא, שלפי חשבון ההוצאות והכנסות של היחידה, יצא לו שעד עכשיו הוא כבר הצליח לכסות את כל הוצאות בניית היחידה פלוס יתרה של כמה אלפי ש"ח... ויצא א"כ שמשמים סידרו לו יחידה בחינם...!!

(מאמרי 'עינינו גל' בתוך 'אוסף גליונות' דברים תשע"ח)

הסיפור היומי

"איטה נשארתי אתי", התעקשה השכנה באופן מוזר, כשהיא מחזיקה בידה של הילדה ולא מאפשרת לה להצטרף לנסיעה. הנהג איבד את הסבלנות. "אני נוסע!" קרא, והחל להתניע את הרכב...

זה היה נראה כמעט כמו 'חטיפה', אבל כעבור תקופה התברר כי השכנה היתה שליחה משמים להציל את הנצר היחיד של המשפחה!

פריטים שאסור לשכוח, נארזו בשימת לב. הילדות היו נרגשות, והציפיה הלכה וגדלה מיום ליום.

סוף סוף הגיע היום המיוחל. מונית נעצרה בסמוך לביתה של משפחת ברקוביץ בחיפה. ר' חיים יצחק, האב, יצא לסייע בהעמסת המזוודות הכבדות. הילדות קפצו בעליזות ובהתרגשות. עוד רגע הן תעלנה למונית, והוא ינפנף להן לשלום. ההחלטה היתה שרק האם והבנות תיסענה והוא יישאר בארץ.

פתאום יוצאת מהבניין הסמוך שכנה, גברת בנצלב"ץ. "אתם נוסעים לחוץ לארץ? לפולין?" היא שואלת את האם, כמי שכבר יודעת את התשובה. היא מניחה את ידה על כתפה של הילדה הקטנה, ואומרת: "בשביל מה את צריכה לקחת את כל ארבע הבנות? את איטה תשאירי אצלי. אני אטפל בה כמו שצריך."

"מה פתאום?" נרעשה האם לשמע הרעיון, "מה עלה על דעתך? כבר חודש שלם שאנחנו מתכוננות לנסיעה הזאת. אין שום היגיון בזה שאשאיר בת אחת ואסע עם האחרות. היא בת שלי בדיוק כמו כולן."

"את לא תשתלטי על ארבע", פסקה השכנה את פסוקה. "לא נוסעים עם כל כך הרבה ילדים. איטה, את איתי". איטה, הילדה הקטנה, התחילה לבכות. "אני רוצה לנסוע".

טרם שנות השואה עלה זוג צעיר מפולין לארץ ישראל. משפחת ברקוביץ. הם השאירו מאחור משפחה אוהבת והורים מסורים, ועלו לחונן את עפר הארץ.

תוך כמה שנים כבר היו להם ארבע בנות. בכל פעם שההורים הצעירים והמאושרים חבקו תינוקת רכה וזעירה, היה אושרם מהול בכאב ובגעגוע. הסבא והסבתא מעולם לא ראו את הבנות, ילדות ארץ הקודש. האם החזיקה קשר רצוף של מכתבים עם הוריה שבפולין, כאשר פעם אחר פעם עולה השאלה, מתי ייפגשו וירגיעו את הגעגועים העזים.

בשלב מסוים הוחלט לבצע את הביקור בפועל. משפחת ברקוביץ תיסע לפולין למשך הקיץ. הסבא והסבתא ירוו נחת מהנכדות המתוקות, והילדות תחזקנה את קשריהן עם הדור הקודם, תראינה בעיניהן את השורשים, ותדענה היטב מאיזו משפחה מפוארת באה אימן.

מהרגע שנפלה ההחלטה החלו ההכנות לנסיעה. האם ובנותיה היו אמורות לעלות על אניה, וזו תינשא על גלי הים במשך שבוע שלם! בשבוע זה היתה האניה אמורה לעגון במספר נמלים, כך שהנסיעה היוותה פרויקט בפני עצמו. המון אוכל, המון בגדים, בגדי קיץ ובגדי חורף, תעסוקה לנסיעה, ניירות ומסמכים ומאות

להביע דעה, ומי היא שתתערב. היא עשתה מה שעשתה מתוך דחף פנימי לא ברור, כאילו חייה תלויים בזה. כי אכן, היא היתה שליחה משמים להציל את זכר המשפחה...

איטה נשארה בארץ, ולא יכלה לסלוח לשכנה הרעה שהפרידה אותה מכולן, ומנעה ממנה את הטיול הקסום. מספר שבועות שהו בנות המשפחה על אדמת פולין. הסבא והסבתא קיבלו אותן בהתרגשות ובשמחה. סוף סוף יכולים הם לראות את הנחת מארץ ישראל. היו אלה שבועות עמוסי חוויה, שהסתיימו באופן טראגי... הסוף ידוע. ופולין היתה בין הראשונות לחוש את נחת זרועו של היטלר ימ"ש. בחיפה לא ידעו בתחילה מה קורה, למה אי אפשר ליצור קשר, ומדוע לא מגיע כל אות חיים מבנות המשפחה. כשנודעו ממדי האסון, הבינו שאין למי לחכות.

האם ובנותיה לבית ברקוביץ נספו ונהרגו על קידוש השם, ה' יקום דמן. הנצר היחיד שנשאר ממשפחת ברקוביץ החיפאית היה הילדה הקטנה שהשכנה לא נתנה לה לנסוע. היא נותרה בחיים, גדלה בצל אביה, ולימים נישאה והקימה משפחה לתפארת, מחשובי המשפחות בחסידות גור.

(גיליון 'השגחה פרטית' בלק-פנחס תשע"ט)

"תראי איך היא רוצה לבוא אתנו", אמרה האמא. "את בכלל..." גברת בנצלביץ היתה שכנה קרובה ומסורה, אבל ההתערבות שלה היתה ממש בוטה וחסרת טקט. איזה מין דבר זה, לרדת מהבית ולעצור את האוטו לנסיעה מתוכננת?

הנהג שבתחילה חיכה בנחת, איבד את הסבלנות. "מה הוויכוחים האלה? נוסעים או לא נוסעים?" השכנה החזיקה בידה של איטה, והאם המשיכה לדבר ולשכנע בסערת רוחות, "מה קורה שם?" שאל הנהג בעצבנות. "מה הוויכוחים האלה? אי אפשר ככה". הוא צועק. האמא מתווכחת, והשכנה פשוט לא מרשה לאם לקחת את ילדתה.

"אני נוסע!" קרא הנהג. הוא החל להתניע, והאם מיהרה להיכנס לרכב. תוך רגע נראה פיח עולה מקצה הרחוב. הם נסעו. איטה פרצה בבכי קורע לבבות, איזה כיף לאמא ולאחיותיה. הן הולכות לנסוע באניה, רק היא לא... אבל השכנה עמלה להרגיע את הילדה. לרגע לא התחרטה על הצעד שעשתה. בשום שלב בכל הדו-שיח המשונה בינה לבין האמא של בנות משפחת ברקוביץ, לא חשבה השכנה אם היא מדברת בהיגיון, אם זה התפקיד שלה

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

מה כתב הגאון רבי שלמה קלוגר באיגרת לאדם שסילק מבית הכנסת משכיל הנשוי לגויה?

כתובות דף יג

והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם

הולדת הבת. בין המתפללים בבית הכנסת היה תלמיד חכם אחד, שוחט הקהילה שלא היה יכול לסבול את חילול ה' הנורא הזה. הרי מי שחי גם גוייה - דינו כמי שהמיר את דתו. אסור לו לבוא בקהל ואינו יכול להצטרף למניין, עד שיפרוש ממנה או עד שיגייר אותה. המשכיל הזה חי עם גוייה, נולדה לו ממנה בת, וכעת הוא עוד מעז לבוא לבית הכנסת לעשות קידוש? קם ומחה נגדו ועשה רעש גדול. כמה אנשים הצטרפו אליו, ובסופו של דבר הצליחו לגרשו מבית הכנסת. האיש המשכיל הזה הרעיש עולמות על מה שעשו לו,

רבי שלמה קלוגר זצ"ל, היה גאון אדיר, חיבר מאות חיבורים בכל חלקי התורה הקדושה. בזמנו, באירופה היה הרס רוחני גדול, המשכילים נשאו ראש. היו מהם ליצינים, שהיו בקיאים בתורה שבעל פה, ויחד עם זאת נלחמים בדת. רבים מהם היו מתבוללים, נשואים לנשים גויות. היה משכיל אחד שנשא גוייה, ולימים נולדה לו ממנה בת. כמובן, הבת הזאת נחשבת גוייה גמורה, שהרי היא מיוחסת אחרי האמא. אבל החצוף הזה, לא די שנשא גוייה, אלא בא ביום השבת לבית הכנסת, ותכנן לעלות לתורה ולקרוא לביתו שם "ויקרא שמה בישמעאל..." ואחר התפילה לערוך "קידושא רבה" לרגל

לעולם הבא, כיון שזכית לעשות כמעשה פנחס. היית כפנחס בן אלעזר שבא למחות למען ישמעו וייראו. כי אם יראו כולם שאחד כזה נושא גוייה, ועוד בא לבית הכנסת לעשות קידוש, ואין פוצה פה ומצפצף, ילמדו גם הם לעשות כן".

עוד כתב לו הרב באיגרת: "על מעשה זה מובטח לך שכר נצחי. ומניין אני יודע זאת? מפנחס בן אלעזר, שאמר לו הקב"ה: 'והייתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם', נתן לו הקב"ה שלום לעולם. (דורש ציון)

ובצר לו פנה בתלונה לרבי שלמה קלוגר זצ"ל. אתם מבינים? הרשע הזה ביקש מהרב מחסה, שיבוא לטובתו. ומה הייתה טענתו? שהללו שגירשוהו מבית הכנסת גורמים במעשיהם מחלוקת... מחלוקת..."

שמע רבי שלמה קלוגר ושלח איגרת לאותו שוחט שביזה וגרש את המשכיל הזה (האיגרת הזו הודפסה בספרו), וכך כתב לו: "דע לך, שאם אני הייתי במחזה הזה שאתה נוכחת, הייתי מנשק את העפר שתחת כפות רגליך, ומי ייתן ויהיה חלקי עמך

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

האם מותר לאדם לדבר לשון הרע על עצמו?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

בזה, ויש שחילקו בין אופן שהשומע אינו יודע שהמספר מספר על עצמו, וכעין המעשה הנ"ל עם ה'חפץ חיים', לבין אופן שהוא יודע שמספר על עצמו, שאז מותר.

ונידון נוסף: האם מועילה נתינת רשות לשני לספר עליו לשון הרע? ה'חפץ חיים' כתב לעיל שאינו מועיל, וב'שיחות חפץ חיים' מובא שאמר שאסור לדבר לשון הרע אפילו על אדם שידוע שאינו מקפיד אם ידברו עליו, וכפי שמוכח ממרים שסיפרה על משה רבנו, וכן דעת הגר"מ פיינשטיין. מאידך, הגר"ש דבליצקי הביא את המסופר על רבי זונדל סלנטר, שהיה מעמיד אנשים מיוחדים שישתדלו למעט דמותו בעיני הבריות בכל מקום שישמעו שמדברים בשבחו, ומוכח שלדעתו מועילה נתינת רשות לדבר גנות על עצמו. אך הביא עוד מספר 'משפטי בני אדם' שהסיק להלכה שבלשון הרע של דברי גנאי וזלזול לא מועילה רשות להתיר, אבל לשון הרע של שלילת המעלות, נראה שמועילה נתינת רשות.

עוד יש לציין שכל הנאמר הוא לענין איסור לשון הרע, אבל לספר על חטאיו לאחרים [אם אין תועלת בכך], כבר כתב הרמב"ם שעזות פנים היא [שמראה בכך שאינו מתבייש בהם].

בסעיף ו' כותב ה'חפץ חיים' שאדם שמספר לשון הרע על עצמו ועל חברו יחד, מותר להאמין רק לגבי מה שמספר על עצמו ולא למה שמספר על חברו [ואפילו כשמדובר על מעשה אחד, מחלקים את נאמנותו ומאמינים לו רק במה שנוגע כלפיו - ביאורים ומוספים].

בנוגע לכך מעלים ב'ביאורים ומוספים' נידון מעניין - האם מותר לאדם לדבר לשון הרע על עצמו? ידוע המעשה עם ה'חפץ חיים' שבדרכו לראדין ברכבת ישב לידו אדם שלא הכירו ודיבר בשבחו של ה'חפץ חיים', ורבנו ביטל את דבריו, והלה כעס עליו ומחה בו, ולאחר שהגיעו לראדין וראה על מי כעס, ביקש את סליחתו, ואמר לו ה'חפץ חיים' כי הוא חייב לו תודה על שבזכותו למד שאסור לאדם לדבר לשון הרע אפילו על עצמו. מאידך, לעיל הביא ה'חפץ חיים' את דברי חז"ל על הפסוק (ישעיה ו ה) "כי איש טמא שפתים אנכי ובתוך עם טמא שפתים אנכי יושב", שאמר הקב"ה לישעיה הנביא שעל עצמו רשאי לומר דברי גנאי אך לא על אחרים, וכתב הגר"נ קרליץ כי משמע מכך שמותר לומר דברי גנאי על עצמו, וראה בביאורים ומוספים שהביאו דעות שונות

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

רצועת תפילין שצבעה נסדק ויש בו נקודות לבנות - האם צריך לצובעה מחדש?

ואם מיעוט מִשְׁטַח הרצועה אינו צבוע בשחור - יש אומרים, שהיא כְּשֶׁרָה מדין 'רובו ככולו', אך מדברי המשנה ברורה נראה שהיא פסולה. ואם התהוו סדקים בצבע, ויש על פני הרצועה 'נקודות' לבנות, אך מראָה הכללי הוא שחור - יש שהכשירו; אך יש מגדולי ישראל שהקפיד שהרצועה תהיה שחורה לחלוטין.

[שו"ע לג, ג, משנ"ב יט-כ, וביה"ל ד"ה הלכה, ד"ה הרצועות, וד"ה מבחון; ביאורים ומוספים דרשו, 14]

הלכה למשה מסיני, שרצועות התפילין תהיינה צבועות בשחור. ולכתחילה יש לצובען במספר שכבות, כדי שתהיינה "שחורות כעורב". אך בדיעבד, די בצבע שחור שאינו כה כהה. לדעת המשנה ברורה, ההלכה היא לצובען דווקא בְּצִדָן החלק, שהוא החיצוני בחיי הבהמה; ואם צבען בצד המחוּסָפס, שהוא הפנימי בחיי הבהמה - פסולות.

האם צריך לצבוע את צידן הפנימי של רצועות התפילין?

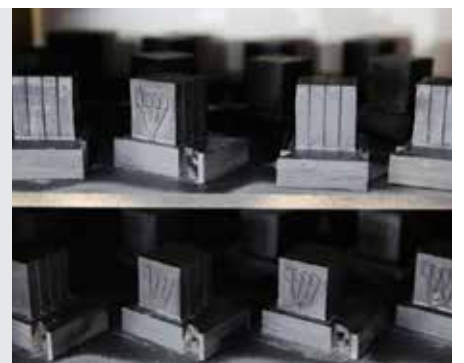

הלכה למשה מסיני. ולענין שני הצדדים של עובי הרצועה - יש שכתב שצריך להשחירם, ויש חולקים. ולכל הדעות, אין לצבוע את צידן הפנימי של הרצועות בצבע אדום, כדי שלא יראה כאילו נצבעו מדם שנטף מפצעים, חֲתָכִים וכדומה, ויהיה בכך גנאי לתפילין.

[שו"ע לג, ג, ומשנ"ב כא; ביאורים ומוספים דרשו, 15]

לדעת הרמב"ם, יש לצבוע גם את צידן הפנימי של רצועות התפילין, בצבע זהה לזה שנצבעו בו ה'פְּתִימִים', משום נוי מצוה. ולדעתו, אף את הבתים אין חובה לצבוע בשחור, אך ראוי לעשות כן, משום נוי מצוה, שהכל יהיה צבוע בשחור. ולהלכה - אין צורך לצבוע את צידה הפנימי של הרצועה, ומאידך, יש לצבוע את הבתים בשחור בלבד; ויש אומרים שזו

מי כשר לייצור הרצועות אך לא לייצור 'פְּתִי' התפילין?

גם אם נעשו בידי קטן וגוי, כאשר ישראל גדול משגיח עליהם ומצַיֵּם לעשותם לְשֵׁם קדושת תפילין, העור כשר לתפילין. וכאשר לא ניתן להשיג תפילין אחרות, ניתן להקל בנוגע לעיבוד העור לבתים והשחרתם, אף כשנעשו בידי קטן וגוי ללא השגחת ישראל גדול. ולדעת השולחן ערוך, כך הדין גם בנוגע להשחרת הרצועות.

[שו"ע לג, ד, משנ"ב כב-כג, וביה"ל ד"ה ומיהו, ד"ה אבל, וד"ה אפילו; ביאורים ומוספים דרשו, 19-21]

את ייצור 'פְּתִי' התפילין על כל חלקיהם: ה'קציצה', ה'תְּתוֹרָא', ה'מעברתא', ואותיות ה'ש' בתפילין של ראש; וכן את תפירת הבתים וקשריהם - יש לעשות בידי ישראל גדול, לְשֵׁם קדושת תפילין. ואם נעשו בידי אשה, קטן, או גוי - פסולים. וכמו כן, את עיבוד העור לבתים ולרצועות, חיתוכו, והשחרתו, יש לעשות לְשֵׁם קדושת תפילין, אך אשה כְּשֶׁרָה לכך. ובדיעבד,

* את רצועות התפילין יש לעשות מעורות של בעלי חיים טהורים. ואף בנוגע לצבע השחור שבו צובעים את הרצועות, יש להחמיר שיהיה עשוי מדבר המותר באכילה.
* בנוגע לעיבוד העור ל'בִּתּוּ' התפילין, נחלקו הראשונים אם הוא חובה; אבל בנוגע לרצועות התפילין - לכל הדעות חובה לעשותן דווקא מעור מעובד, הלכה למשה מסיני.
* אם נקרו ב'בִּתּוּ' התפילין שני תפרים הצמודים זה לזה - אין להניחן ללא תיקון התפרים. ואם נקרו שלושה תפרים, אף שאינם צמודים זה לזה - אין לתקן את התפרים, אלא יש לתפור את כל הבית מחדש.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מה הקשר בין חוטי הציצית לכאב שיניים?

ועוד כתבו האחרונים, שראוי לחתוך את חוטי הציצית דווקא בשיניים, משום ששלושים ושתים השיניים, מכוונות כנגד שלושים ושתים החוטים שבארבע הכנפות יחד. ויש שהוסיף, שבשעת ההתעטפות בטלית, יש לכוון ששלושים ושתים החוטים, הם כנגד שלושים ושתים נתיבות החכמה (- מושג ידוע בקבלה), וזוהי סגולה למניעת כאב שיניים.

נאמר בתורה על אבני המזבח שבהר עיבל: "לא תניף עליהם בַּרְזֶל". ויש שכתבו על פי זה, שגם את חוטי הציצית, אין לחתוך בסכין ברזל. ויש שכתב, שהדברים אמורים רק על חיתוך החוטים לצורך יצירת ארבעה חוטים לקיום המצוה, ולא על קיצור החוטים לאחר קשירתם; אך יש מהאחרונים שכתבו, שאף את קיצור החוטים אין לעשות בסכין.

[משנ"ב יא, סא; ביאורים ומוספים דרשו, 71]

הלוח היומי

כ' בתמוז | רבי אליעזר ב"ר ברוך הגר זצ"ל, האדמו"ר מסערט-ויז'ניץ, בעל חכמת אליעזר

תרצ"ז: רבי משה יהודה לייב ב"ר מנחם נחום טברסקי זצ"ל, מטריסק-חלם, בעל אמרי מי.
תש"א: רבי אברהם יצחק ב"ר יוסף יהודה לייב בלוך הי"ד. ראב"ד ור"י טעלז, ועמו נרצחו גם בנו הבחור אליעזר הי"ד. וכן אחיו רבי זלמן שמואל הי"ד, מדייני טעלז ומשגיח רוחני בישיבתה.
תשי"ד: רבי אברהם חיים ב"ר מנחם מנדל נאה זצ"ל, בעל שיעורי תורה, קצות השלחן ועוד.
תשס"א: רבי חיים שאול ב"ר מאיר קרליץ זצ"ל, ראש כולל חזו"א ב"ב ונשיא בד"ץ שארית ישראל, ת"ת תשב"ר ועוד.
תשס"ג: רבי בצלאל ב"ר יו"ט ליפמן ראקוב זצ"ל, אב"ד גיטסהד ובעל ברכת יו"ט.
תשע"ה: רבי אליעזר ב"ר ברוך הגר זצ"ל, האדמו"ר מסערט-ויז'ניץ, בעל חכמת אליעזר.

ביום זה בשנת ב' אלפים ת"ן, בהיות המרגלים בארץ ישראל הגיעו באותו היום עד לבוא חמת שנמצאת בקצה גבולה הצפוני של א"י. בשנת תמ"ג, טבחו מורדים הונגרים בבני קהילת אונגריש ברוד, ובראשם המרא דאתרא הגאון רבי נתן נטע הנובר זצ"ל הי"ד, מחבר ספרי 'יוון מצולה' ו'שערי ציון'.
ביום זה יבכיון וילילו בני, על השרפה אשר שרף ה', עת נכנסו המרצחים הנאציים ימ"ש לעיר טלז שבליטא בשנת תש"א, ובאמצעות עוזריהם הפאשיסטים הליטאים, טבחו ביהודי העיר שמנו אז כ-4,800 נפשות הי"ד.

יארצייט:

תמ"ג: רבי נתן נטע ב"ר משה הנובר הי"ד, בעל יוון המצולה, שערי ציון ועוד.
תמ"ט: רבי מנחם מענדל ב"ר משולם זלמן פישאהף-אוירבאך זצ"ל, בעל עטרת זקנים.

לא להיכנס לעצבות ומרה שחורה

הרה"ק בעל ה"שומר אמונים" כתב: בעניין האבלות, צריך להיות בניה מצד אחד וחדוה מצד אחד, והבן עומק הדברים, ולא כל אדם זוכה לעבודה כזו כי היא עבודה גדולה ורמה, אבל על כל פנים אם עזרו ה' להשתתף בצער השכינה וצערן של ישראל, יזהר שלא ישאר בחושך ועצבות ח"ו, כי יצא שכרו בהפסדו, רק יקום ויתחזק אחר זה לשמחת הבורא. (שומר אמונים - מאמר צהלי ורני פרק ג)

אף בימים אלו שיש למעט בהם בשמחה ולהתאבל על החורבן, נזהר שלא להכנס לעצבות ומרה שחורה אלא נתאבל כשצריך, ומיד נחזור לשמוח בעבודת ה'

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

ככה מתחילים יום טוב במיוחד

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il